

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні 29-26.
—
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

На будинку, де міститься „Маслосоюз“ ті

ЖАДАЙТЕ

французьких паперців
ДО КУРЕННЯ.

JOB

№ 10

самі комуністи збивали таблички. Комуністи намагались здемолювати і редакції інших українських національних газет, але застали льокаліти. Редакцій замкнені і їх намір не вдался.

Проти червоного терору.

Резолюції львівського студентського віча.

Шойно нині доручено нам резолюції українського студентського віча у Львові з 21. п. м., яке попередило відомі події перед консулятом СРСР при вул. Набеляка і перед московськими установами. Перед резолюціями подано коротке пояснення, чому молодь так різко протестувала проти більшовицьких насильств над українськими культурними діячами, студентами, селянами й робітниками. Між іншим зазначено там, як і в промовах на тому вічу, що московсько-комуністичні суди видали цілі тисячі смертних присудів на українських учених, поетів і взагалі діячів української культури, яких однією виною було те, що вони належали до української нації. М. ін. більшовицькі чрезахайки розстріляли без ніякого суму також багато стрільців і старшин Української Галицької Армії та взагалі Богу духа винних галичан. А що більшовицька влада вшестувала недавно знов велику масу української інтелігенції, світоців науки, а також студентів, селян і робітників, свідомих українців, то молодь рішила протестувати проти нової насильства комуністів якнайрешучіше. Демонструючи перед більшовицьким консулятом у Львові, українська молодь протестувала не тільки проти червоного терору, що шаліє на Вел. Україні, але й проти тієї деморалізації, яку ширять комуністичні агенти серед української суспільності в Галичині всякими засобами.

Резолюції, ухвалені на тому вічу однодушно, подаємо у значному скороченні з уваги на цензурну. Ось вони:

1) Українська молодь протестує якнайрешучіше проти червоного терору, що лютує на Великій Україні і пересилає свій дружній привіт усім синам України, катованим у льохах чрезахайки.

2) Українська молодь визнає все здорове

українське громадянство солідаризуватися з молоддю в безоганній боротьбі з усіма проявами російського імперіалізму, отже також з рабськими прислужниками Москви, галицькими москвофілами і з усіма т. зв. радянськими.

3) Українська молодь стверджує, що частина української преси, скорчована Москвою, стоїть менше або більше скрито на услугах російського імперіалізму і тому заклинає поборювати таку пресу.

Резолюції 4. і 5. з цензурних причин пропущено.

При кінці студентська молодь стверджує, що з консуляту СРСР вилізло до демонстрантів дві салви стріляв з револьвера в часі, коли вони на знак протесту співали перед будинком консуляту „Ще не вмерла України“. По демонстрації перед редакцією „Сельробу“, а також „Ради“ і „Праці“ не допустила поліція.

Протест Українського Акад. Т-ва „Січ“ у Відні.

Річні загальні збори Українського Акад. Т-ва „Січ“ у Відні, що відбулися дня 23. XI. п. р., ухвалили отсі резолюції проти більшовицького терору на Великій Україні:

1) Українське студентство, зорганізоване в Українським Акад. Т-ві „Січ“ у Відні, закладає якнайрешучіший протест проти масового терору, переведеного більшовицькою владою на окупованих нею землях Вел. України, якого метою є знищення зростаючу національну свідомість синів України.

2) Пятнує й гостро осуджує поступовання цієї частини української преси на західно-українських землях, яка мовчки або явно солідаризується з більшовицьким терором.

3) Визнає українське громадянство до консолідації всіх творчих сил української нації на державницькій платформі для успішного протиставлення зростаючому наступові на українство.

ЗА УПРАВУ УКРАЇНСЬКОГО АКАД. Т-ВА „СІЧ“ У ВІДНІ:

Осип Гридовий, голова, Омел. Попович, писар.

8. ГРУДНЯ ц. р. це останній день, в яким вийдемо часопис тим, що залягають з передплатою.

ПРИПІТЬ ПО

зимою паньчохи в десені,
рукавички, шарпанти,
свєтери,
шаль,

Світличі жарені „Тетеря“.

до української галантерейної торгівлі

„GENEWA“ Д. Конюха
Львів, Ринок ч. 37. (побіч „Народ. Торговлі“).

На економічні теми.

Кооперативні почини на Поліссі і Підляшші.

(3 кооперативної наради в дні 17. XI. в Бересті).

Берестя — один з найстарших осередків українського життя на північно-західних землях, на Поліссі і Підляшші. Берестя — набувжеська твердиня почавши вже від старих княжих часів, вузлове торговельне місто. Берестя — місце вічного спочинку тайничих останків письменника Олексія Стороженка. Нині: зпана ново в світі і дорого нам історичною датою: перший мир у світовій війні, самостійна Україна.

А всеж таки ми дуже мало про нього знаємо, а ще менше про життя-буття нашого населення на Поліссі, не кажучи вже про тих, що живуть зараз на Вутом на Підляшші. Ось такі думки насунуваються нам, коли доїжджаємо до Берестя й оглядаємо з вікна залізничні малі, невеселі села, сумні осілині рівнини, поперекивані водами та вбогим чагарником і кущами. Безуспішний доті насунув мимоволі сумніви, чи заповіжена на завтра кооперативна нарада в Бересті зможе відбутися та чи дасть якінебудь висліді.

Та вже з хвилиною приїзду на станцію вступає інше почуття. Представники тамешної кооперативної „Село“ зпєняють, що не вважаючи на дощ, паліть приїзду делегатів від кооператива з повітів: Біла Підляшська, Кобрин, Берестя, Янів, Пружани, Володава, Турійськ, а може ще й з інших, з котрими саме працює нині „Село“. А дехто здалека вже сьогодні прибув. Хоча „Село“ є вповні ще їх центральною торговельною організацією, то все таки сповняє вже інші, зваляки піддержки Українського Банку і „Просвіти“, що ролю так, що життя по селах починає прозябати.

І справді, не вважаючи на дощ явилися на нараді делегати з 11 кооперативів, деякі з віддалі 70 кілометрів, а крім них місцеві інтелігенти, робітники на економ. ниві, ті, що перші вважали до кооперативної організації і без розголосу

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

Українські переселенці в Новому Світі.

(Продовження.)

Спомини про рідний край. — Зацікавлення політичними подіями. — Музика.

Старша еміграція, яка вийшла з краю дорослими хлопцями чи дівчатами, з нечисленними виїздами живе думкою про старий край, хоч не думає до нього вертати, хіба змінюють би політичні умови. Вони прикрашають свої мешкання образами українських великих людей та фотографіями, портретами родин і об'єктів, декуди навіть стріку плачуть, щоб нагадувала дітям їхні рідні сторони, вони давали й дають гроші на різні місцеві й загальні справи. Деякі вшоминують нам свої жертви, а деякі їх зовсім не жаліють.

От, раз у приватній гутірці у Віліні В. Ва я підніс був потребу купувати землю в краю, то одні громадянин сказав мені на оправданні: „Ми не накупили землі через Україну. На неї ми дали гроші“. А в його голосі не було ні дрібної жалю. Вшодуючи бажанню: мати перед очима Рідний Край, де живе рідня, де рідний нарід петься до освітлення свого ідеалу, — емігранти створили собі ілюзію того краю. Одні творили собі Рідний Край у вшодую, а другі в ширшому значінні. І так найдете в Канаді Тернопіль, Коломию, Витів, Завале, найдете буковинські Лужани, Шиниці, Іспас, найдете державну англійську школу ім. Т. Шевченка, ім. Ів. Мазени, ім. М. Січинського. Для інших було це за вузько і назвали місцевість Україна (при залізничному шляху Вінніпег—Принс Альберт є навіть станція того імені зазначена на мапі й на розписку їзди тої залізничної). 6 Україна у Зелених Державах у стейті Норт Дакота, а є у стейті Нью Джерсі — Нова Україна, яку колонізує українське підприємство.*)

Емігранти, правда, пошмивали не раз свої хресті імена Івана на Джона, Михайла на Ма-

ка, Грива на Гарі чи Генрі, Марину на Мері, Ірину на Айрі, але в душі лишилися ширими українцями. Сентимент до Рідного Краю слідиний навіть у дрібничках. Одна жінка, що є вже 25 років в Америці, каже мені в розмові: „Я хотіла би ще раз у житті покушати „кравогого“ масла, баранбол і молока“. Нам це дивне. Але мушу замітити, що мабуть через інші складники землі, а може й вшодуху, там усі продукти не виключаючи м'яса мають дієсно інший смак, як у нас.

У свідомості ваги пропаганди української справи, еміграція відкликається дуже живо на всі злободенні питання „Рідного Краю“. Чи це буде страх за вирішення долі Галичини не по бажанням українського народу, чи прилучення Галичини до Польщі, чи касування українства Румунією на Буковині, чи піддержка Петрушевичевого уряду, чи політичні арешти українців у Польщі, чи останній часом справа Атаманчука й Вербицького, чи листопадові події у Львові — все це відбивалося голосним відгомном по фабричних галлях Америки чи преріях Канади.

Маючи доказ, які сліди позитивна між своїми й чужими славна капеля Кошиця, організують по деяких містах хори. Крім хорів названих при обговоренні церковного життя, сід агадати хор Кириченка (члена капелі Кошиця) в Нью-Йорку, який стоїть на висоті, хор д-ра Володимира Левинського у Філадельфії-Па та хор Бенедикто (також члена капелі Кошиця в Шікаго-Іллі.) Цей останній хор має виступити на світовій виставі в Шікаго 1932 р. Його філансеу славний наш земляк з Тадава, повіт Камінька, д. Конрад Савик, який є головою організаційної секції українського комітету для тої вистави. Від часу до часу вшодують українські хори в Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Дітроїті чи Шікаго на радіо-концертах. Тоді-то несеться українська пісня по всіх салонах американських мешканців та викликає здивування, що десь живе якийсь злочинно забутий 40-міліонний нарід. Не дивно, що про ті концерти пошмиваються зараз обширні замітки в місцевій пресі зі світлинами хору чи солістів.

А вже, коли в Дітроїті-Міш. стане в парку Белла Авеланд при Сетр Енню побіч Шіллера та Дайта пам'ятник Шевченка, тоді буде для американської преси добра нагода загонорити широко про сепаратизм націю. Це буде мабуть перший

прилюдний пам'ятник на чужині в честь нашого генія.

Відомий композитор, Михайло Гайворонський та артист-скрипак, Роман Придаткевич, підносять значіння українців в американському світі своїми композиціями та школами. Найновіший твір Придаткевича, що побачив світло дня, це його три народні пісні: „Козачок“, „Янічок“ і „З буйним вітром та розмоволька“. Найновіший твір М. Гайворонського, це гимн „Українського Народного Союзу“ написаний до слів Мусіачука на 35-літній ювілей товариства. Його виконав перший раз злучені хори на посвяченні доми „У. Н. Союзу“, під управою доголітного диригента хору в Джерсі Сіті, д. Андрія Гези. Злучою українських мотивів з мотивами американського державного гимну, композиції робить велике вражіння. Іі будуть співати всі відділи „У. Н. Союзу“ як гимн Союзу при всіх своїх виступах.

Коли мова про мшанку, то сліди агадати теж існування Ukrainian Music Edition (Українське Музичне Видавництво), яке було спершу в руках М. Гайворонського, д-ра Л. Мишуги й Дмитра Галичина, а тепер тільки в руках двох перших. Гайворонський веде музичну працю, а д-р Мишуга додає грошей піддержуючи традицію своєго стрійка-співача, докляного оперового артиста. Дотепер вийшли в шюму видавництві: В. Барвінського Народні пісні (на фортеп'яні), а Гайворонського на скрипку й на фортеп'яні. Останній твір, що його випустило це видавництво, то згаданий „Гимн У. Нар. Союзу“.

Зачеплений мшомолодом Степан Мусіачук, це емігрант-робітник з Шікаго. Людина адібно. Побіч того, що вчителем в українській школі в одній з дільниць Шікаго, пише не раз улачні поезії, які містять у „Свободі“. Ті поезії вшановуються тугою за краєм, а при тому бальором тоном. Залом змінені обставини видвинули чимало талантів, які в нас були ніколи не вийшли на денне світло. При різних нагодах агаду про деяких. Деякі нпр. вшановують чималий публіцистичний талант. Читати статті робітника В. Дроботія з Нью-Йорку, Скибинського з Вунсакет-Р. Ав., Ляховича з Нью-Йорку, чи деяких дописувачів „Українських Щоденних Вістей“, це просто сатисфакція.

(Продовження буде.)

* Цякий протітв призначений на колонізацію політичний рідними вузлицями пошмиваними ідеалами славних українських людей.

ковали вже до заложення двадцятих кооператив. І коли подав лінні короткий авіт в цих нарад, то не так для зареєстрування їх, але тому, що там представники кооператив уважають кооперативні такі справи, які тут у нас, в Галичині, ще не мають належного зрозуміння. Обмежуюся до найважливіших справ.

Головною темою був реферат ревізора Лобачевського про способи культурно-освітньої праці в кооперативах. Дир. Карачук про організацію торговельної співпраці, а п. Шебченка про план кооп. пропаганди на найближчий час. Але найбільше інтересними для всіх були відомлення з зовнішньої діяльності і побажання представників полевих кооперативів. Нарешті тривали під проводом директора Артимюка від 11 год. рано до 6 год. вечором, а були такі оживлені, що ніхто з делегатів-селян не міг жалитися на те, що безпробіжно прибав. З рефератів, дискусій та віт. відомлень з місць показалося, що пропаганди в основних кооперативах по селах є і мусить бути саме тільки селяни. Про те, яка печувана бездіяльність панувє серед тих, що перші повинні би стати до роботи, а не стоять, свідчить факт, що на сорок листів „Просвіти“ до найближчих співпрацівників і діячів, про яких знається, що повинні бути українцями, в проханні про допомогу в кооперативній і освітній праці, не діждалася жодної „Просвіти“ по длох місяця вижидання з одної відповіди, хочби відмовної!

Тому не дивно, що селяни-самоуки в кооперативній роботі стверджуючи корисні зміни в тих селах, де в кооперативах, домагалися конче курсів для книголюбів і окремих курсів для крамарів. Це, казали, конечно, бо прихильність до кооперативів збуджується на підставі вигоди, а не може дати тільки добре вишколений крамар, добрий книгозалець. Знов інші домагалися інструктора, а коли не справа трудна, то просили, щоб подавати їм хочби писані лекції для виголошування селянам, але не мертві, а лиш такі, що траплялиб у селянські болячки. Вони п. обіщали подавати ці болячки до відома, бо, мовляв, як раз має злий плуг, то йде до ковала, а вони їдуть до Берестя до провідників як до своїх ковалів, щоб тільки ці ковали були добрі!

Постановили зайнятися ще більшим поширенням книжок і тому мусить увійти в них тісніший зв'язок з „Просвітою“, бо акція на селі вже в багатьох п. потреби книжки ростуть. Головною такою треба книжки, що не томилаб дорослих. Кооператива — говорили — мусить цим зайнятися, бо самі вони завалені працею в кооперативі, а на селі відчувается велика нестача тих, що моглиб увійти до наза, ради чи в управу. Уважало, що при кожній кооперативі треба мати книголюбів та організувати освітній кружок, який має би тісний зв'язок з „Просвітою“ в культ.-освітній праці. Без книжки, без освітньої праці сам торговельний продукт мало зробити, — говорив один з делегатів, — хоч признав, що такі річі, як кооперативний трієр, віялка, молотілка, то-що,

МИХАЙЛО ДРАГАН.

Серед молодих артистів.

Виставка учнів О. Новаківського.

Уже по раз третій виступають прилюдно перед громадством в доробок своїх праць учні нашого відомого артиста-малюка О. Новаківського. І відчас коли перша з цих виставок була скромною виставкою початкувчих адептів мистецтва, де метою було разне виявлення методи праці у школі, то в другій з них (арунований минушого року в кілька днів після відкриття польськими кооперативами) вже зазначались певні індивідуальності, правда, в дуже помітним впливом стилів і учнів.

Та впливу щодо, який і по нині слідний на деяких з теперішніх виставок, не можна уважати тільким впливом. Слід цього впливу свідчить, що учні стараються відчути і зглибити стиль великого мистецтва свого учителя, а це ім може бути лише на помиток. Поширити мого би лише не талановитим, слабшим одиномим, які не мають сили протиставитися. На цясть, усі учасники теперішньої виставки дають якнайкращі наші на будуче. Нинішня виставка в порівнянні з попередніми це великий крок вперед. Усі почали уже шукати свого змісту і форми у своїй праці, почали формувати свою власну індивідуальність, кожний з них на свій певний спосіб. Деякі з них можуть похвалитися своїми успіхами. Основа виставки доброго рисунку зобов'язувала студіюми в школі допомогла їм чинити у цьому і залучитися на дальше певним капіталом у їх будучій самостійній праці.

У виставці брав участь гурток адептів з 8 осіб, а саме: Гордиєвський Євдоким, Гринченко Володимир, Друченко Олександр, Іванюк Володимир, Луцький Степан, Мороз Михайло, Смоляк Гриць і Чорний Роман. Щодо загального враження, воно не в одностайне, бо одні з авторів є більше, а другі менше задоволені. Одні з них починають, інші вже подорожувати кілька літ.

EUMIG HARTLEY — то найвища клас!!!

Незрівняний в своїй доброті! — Велика селективність! — Велика сила і ідеальна чистість в доробі! — Вилучує п.д. гарантією фабричну любулю ступінь!

Сотні листів з подякою свідчать про нечуване пряме пробовне, значення цього радіоного апарату на полі радіоної техніки, тому купуйте лише EUMIG-HARTLEY 4-ламповий радіоный апарат!

Генеральне представництво

ЛЕВ І ГЕНРИХ АППЕЛЬ
Львів, Леґіонів 1. Телефон: 459 і 459.

багато поміняють в кооперативній консолідації (як підбиває до зрозуміння вартості книжки для розвитку кооперативів) від зрозуміння між галицькими кооперативами! Крім того нарада постановила проголосити місяць трудовий місяць кооперативної пропаганди і приєднування членів, а вибрана до цього комісія має видати негайно відозву для пробудження загалу до кооперативного чину.

На нараді виявилось, що в в окрузі ще й такі кооперативи, які ще не виявили своєї фізіології, хоча вони в українських селах. Тому требаб тут найшкороше інструктора, бо такі кооперативи в своїй байдужності для зрозуміння кооперативних суспільностей можуть змарити.

І ще одне. Вже три кооперативи, а саме „Село“ в Бересті, а дальше „Наша Надія“ в Хмелькові і кооператива в Річній Церковній мають заведений в Українбанку чековий кредит, так, що переводять усі грошові рахунки з „Селом“ чи купними через Українбанк. В цей спосіб веде з ними „Село“ вже нині лиш готівковий продаж, а ці обі кооперативи відсилають усе утворення через ЦКО до Українбанку і тимсамим не потребують тримати в себе ні готівки ні з нею позитися, є забезпечені перед крадіжками, а їх гроші ніколи не лежать безчинно, але пропонуються. На це в створенні Українбанку. Усі інші кооперативи Берестейщини постановили й у себе таке запровадити. (Варто, щоб і на Галицькій Землі кооператива не законсервувалися перед такою новістю, арештов у світі давно вже заведеною).

Коли брати кооперативи Берестейщини як цілість, то вони ще дуже слабкі, початкувчі, не оформлені як слід. Зате в них душа, яка і при найважчих обставинах творить життя, і то навіть у тих українських селах, що то чи залля свої невідомості чи припадку записали в статистиці в несову рубрику.

М. Творяло.

Пам'ятайте про українських інвалідів!
Впишіться в члени Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові.

На більшовицьких верхах.

Бухарін, Томський і Ріков каються.

Як відомо, на останній сесії Центр. Виконавчого Комітету комуністичної російської партії (званої всесоюзною) у Москві Бухарін, анкинули з політичного бюро партії за правий ухвал, а Рікову і Томському за цей самий гріх дали упищення. Бухарін, Ріков і Томський довго у спому правому ухвалі вже не встоялись. Постанова ЦК зробила своє. Всі вони покаялись і склали голову перед непереможним лінні Сталіном. Більшовицька преса з 26. листопада п. р. приносить їх спільну заяву вислану до ЦК ВКП(б) ось якого змісту:

„Протягом останніх п'яти років між нами та більшістю ЦК ВКП(б) були розходження і ряд політичних та практичних питань. Свої погляди ми викладали в ряді документів і виступів на пленумах та інших засіданнях ЦК та ЦК ВКП(б). Ми вважали за свій обов'язок заявити, що в цій суперечці праві партія та ЦК. Наші погляди представлені у відносних документах були помилковими. Визнаючи ці свої помилки, ми, зі свого боку, прикладемо всіх зусиль до того, щоб разом зі своєю партією повести рішучу боротьбу проти всіх ухильників від генеральної лінії партії, та, насамперед, проти правого ухвалу та примиренства, з тим, щоб подолати всякі труднощі й забезпечити цілковиту й найшкорошу перемогу соціалістичного будівництва“. М. Томський, Н. Бухарін, А. Ріков.

Чому вони зложили таку заяву? Бо над ними повисло мареве висидки поза межі Радянського Союзу, отже ждала їх незвідна доля Троцького. Видно, що вони воліли остати в СРСР як виїздити на еміграцію. Сталін став знов переможцем і тріумфатором. Чи на довго — не знати.

Слідом за Бухаріном і Ріковом пішов і член ЦК ВКП(б) Угаров, що був їх сторонником і зложив подібну до вище цитованої показуючу заяву. Написали тепер листи до ЦК ВКП(б) і давно здеградовані за свої політичні гріхи Зіновєв і Каменєв. Оба вони ще раз каються і признають Сталіна непомильним. Чи це їм що допоможе і чи верне їм бодай частину давних впливів і доходів — треба сумніватися, бо „чудесний грузин“ Сталін дуже мстивий.

Зі спортового життя.

ЧОРНІ—УКРАЇНА.

Змагання цих дружин відбувались в неділю 1. XII. в год. 11. рано на площі Чорних за стрийською рогачкою. Чорні виступлять у повному складі, тільки без Наступі, а Україна без Рака, який лежить хорий. Вступ 1 вол., трибуна 1,50 вол.

би неслівитися. Це розпоршує його сили. В його обсяг входять в різних техніках і пейзаж і символічна композиція і карикатура, а разне шарж. Цей останній вераз чомусь мимовільно пробивається у добрих композиціях поєв враження. До його нема (пор. у Віні), там артист дав дійсно добру річ. Крім цього у тих його символічних композиціях надто чути Мальчевського. Чорний безумовно талановитий артист, але мусить рішуче якою дорогою йти. Найкращими його річами на виставі є „Віа“ і „Камінь Добруша“.

Гр. Смолякський на жаль, виставив так мало річей, що досить тяжко говорити про характер його мистецтва. До найкращих виставів доходить він уживаючи акварельної техніки; найліпшим доводом цього є „Пейсаж в Космача“, що свідчить про добрий смак артиста. Не але володіє він також настільки даччи у „Каміні Добруша“ легким і рішучим у колориті згармонізований настрій. Симпатичною річю є теж безпретенсіозна голова. На жаль, у його більших композиціях, що графікують, що правда, до сентименту публіки „З останніх днів УГА“ і „Червоні маки“, пробивається разне інтелект як чути. Ці річі роблять враження передуманих, але не переманих. На загаль Смолякський дуже пішов наперед за час від попередньої виставки.

Іванюк Володимир дав нам цілу низку поправних, дрібних, імпресіоністичних пейзажів, деякі з ними колоритно у „стусионах“ тонах, роблених немов жіночою рукою. Варто було, щоб артист поспробував дещо ширше братися до роботи і не боявся в знаменитих сароф.

Луцький Степан дав задовольнюючу портретну студію „Гудулики“; інші його річі, передовсім пейзажі, роблять враження неспокійних і введених до мистецьких конвенцій. У „Пісню“ знаємо поситив уваги другорядного саравану через те цілість не дає того, що міг мати у замір артист.

Скромно, але солідно трактує мистецтво Гринченко Володимир. Автопортрет дуже дуже добре виступає; і скромно, і змислом.

Дентист-стоматолог
Д-р Степан Дмоховський
 Львів, Сикстуська 35. — Тел. 79-72.
 Преміальна дентистична техніка. — Порцелянові корони.
 АПАРАТ РЕНТГЕНА. 12 30

Ліквідація „Просвіт“ на Волині.

Завіщення „Просвіти“ у Володимирі й повіті.

Дня 28. XI. ц. р. повітове старство у Володимирі на Волині завіщило в діяльності місцеву „Просвіту“ і всі її філії в повіті.

Теперішній староста Дрояновський вже зі своїм приходом до Володимира в серпні ц. р. перелік був особисто розвіду „Просвіти“ у Володимирі (10/8. 1929) і забрав усі книги т-ва та документи. Підчас ревізії прирік був, що до десятих книг дасть відповідь про вислід ревізії. Але що відповідь не приходила, то не улічні 30 днів відповісти на запитання ради т-ва до староства з домагаємим повернуття книг і документів. Тим разом скажано їм було, що за тиждень наслідь відповідь на письмі. Але рішення все таки не приходило. Тоді рада т-ва постановила скликати надзвичайні загальні збори на день 21. XI. ц. р.

Однак перед тим старство заборонило т-ву чинити при закладанні кооператива, як також заборонило урядити кооперативні курси. Між іншим заборонило також відіграти у Володимирі „Наталку Полтавку“ а в Нискиничках „Пам'ять дитини“.

Тому дня 21. XI. ц. р. перед полуднем вибралася до староства депутація т-ва „Просвіта“, зложена з 5 осіб, щоб пояснити справу. Там депутація представила все те, що робиться в товаристві, агадала і про заборону кооперативних курсів і про заборону виставити оперетку „Наталка Полтавка“. Далше депутація оголосила, що того ж дня відбудуться надзвичайні загальні збори т-ва.

На все те староста Дрояновський мав одно слово: „Не pozwalam!“. Заборонив отже відбутися й надал. заг. збори. А на все інше приобіцяв дати письмеву відповідь 23. XI. ц. р. І відповідь дійсно того дня наслід, а саме, що діяльність т-ва „Просвіта“ у Володимирі і в повіті завіщується. Шафі і льокаль т-ва у Володимирі запечатано, а по селах позамикано шафи, де також полишено касову готівку.

Того ж дня в селі Хмелівка заборонив місцевий командант поліції ведення приватних курсів для дітей. Інтересні батьків у старостві й у шкільнім інспектораті нічого не помогли. Поліція загрожала, що в разі продовжування курсів арештує учителя і того, хто відступив хату на лекції.

Сильне враження. Панує він так само дуже добре над акварельною технікою. Оба акварельні пейзажі належать до краєвих річок на виставці. Поватим дав цілу низку нарисів і студій з природи, у яких старається живо схопити подробиці з окруження.

О. Друченко це початкуєчий адепт, перший раз на виставці. І хоча його малюнки ще дуже не рішучі і слабкі в кольориті, то рисунки і студії майстерні свідчать, що в нього є потенції, із яких дуже скоро може вирости здібний артист.

Школа, що у виставці не ваяла участі також жінки, які попередньої виставки виказували неогірні здобутки і заповідались добре на будуче.

Весь гурт учнів О. Новаківського засвідчив своєю виставкою свою серйозну працю на полі мистецтва. Всі вони шире захоплені радістю творчості і радістю та передається глядачам. Наростають нові сили, які будуть зміло працювати аля нашого мистецтва. Заки вони стануть зовсім самостійними працюючими-артистами, переміє їхніми аматаньями їх великий учитель О. Новаківський. І треба признати, що Новаківський робить тим велике діло для нації виховуючи й таких талановитих артистів-маларів. Варто, щоб школа його була забезпечена матеріально — та щоб учні могли зайнятися виключно своїми студіями, а тоді вислід їхньої праці був би певно ще кращий. Громадянство повинно ближче поцікавитись їхніми працями і бодай закупом образів піддержати і заохотити молодих артистів до дальших змагань.

Виставкою своєю молоді артисти засоромили старших, а яких деякі від довшого часу замовили і не дають звати над чим і як вони працюють.

О. д-р Йосиф Застирець просить нас доповісти, що в своїй рецензії про „Маларську виставку“ учнів п. Ол. Новаківського“ пропустив оцінку праць велими здібного учня тої школи п. Мороза тому, що на початку виставки коли П писав, праць п. Мороза ще не було на виставці.

Віримо, що наша Парламентарна Репрезентація заступиться за нами та допоможе нам вести далше без перешкод освітньо-культурну роботу.
 Селянин.

Відчит мін. освіти Червінського.

Дня 28. листопада польський міністр освіти д-р Червінський виступив у міській театрі в Вильні відчит п. а. „Конституція держави і публічне виховання“. У відчиті м. і. сказав, що головною метою повинно бути виховання добрих громадян держави. На мета тому найважливіша, бо в ній вміщуються всі інші цілі більш подрібні, як виховання доброго сина народу, людини моральної в значиній етиці одичної та суспільної, а сильним характером і т. д. Тую ціль треба вважати найважливішою і в цьому значиній, що можна та треба її поставити як ціль виховання всіх будучих громадян держави без огляду на їх національність і віросповідання. Не можемо та не хочемо — говорив мін. Червінський — симпатизувати від шкіл і інших вихованих інституцій в Польщі, щоб німців або українців виховували на поляків, або євангеліків і православних на католиків, однак маємо право й обов'язок жадати якнайбільшій та консеквентно, щоб всі форми й усі чинники публ. виховання, які діляють у нашій державі, в згідній труді працювали над закладенням у серцях дітей та молоді сильної основи під розцвіт і потугу Річпосполитої.

Що ж ще коли подумавмо про наші національні меншости, серед яких держ.-творча праця ледви дедеде починається та де ще є так багато чинників, серед яких навіть найелементарніша держ. діяльність оставляє багато до бажання, однак це велике та трудне завдання мусить бути виконане. Під загрозою втрати незалежності держави публ. виховання в Польщі мусить бути таке, щоб кожен поляк, заки буде членом якоїсь політ. партії, був передовсім державцем. Під загрозою, що ніколи не osiągnie трітнього великодержавного становища Польщі публ. виховання мусить бути таке, щоб кожен у Польщі уроджений і в Польщі живучий українець, жид чи німець, заки буде свідомим робітником на полі культури своєї тіснійшої суспільности, відчував і розумів, що має бути передовсім добрим громадянином Найліпшої Річпосполитої.

Міністр думав, що булоб великою помилкою відгороджувати шк. адміністрацію китайським муром від суспільности та щоб адміністрація ця не користувалася опінією і співпрацею заінтересованих сусп. чинників. Міністр задумувє повилкати до життя нач. раду публічного виховання. Однак чинники, рішачі в справах публ. виховання в Польщі, можуть бути лише два: парламент і уряд. Далі мін. Червінський сказав, що гасло не вводити політики у школу не значить іше, що треба вивернися зазнакомлювання учнів із історичними подіями ост. кількадесяти літ. Мо-ва про легіони Пілсудського це політика, вияснювання, яке повинно бути відношення поляків до нац. меншостей не політика, говорення про заслуги нач. вождя це яскрава політика. Колиб хто хотів перевести такий принцип, невдоволення політики у школу, то треба би історію Польщі кінчати на 1913 році, а на запит дітей, відки ваялася польська держава, відповідати соромливо, що булоб помиліе. Міністр просить, щоб його добре зрозуміли. Він є думки, що алоичну допускатись той педагог, який в молоде та незатроене серце свого вихованка заціпляє отруту політ. партійництва.

Вкінці міністр говорив про жидівську справу, про сквітвинство та зазначив, що коли повстають різні відгалуження його, напр. „Червоний соц. сквітінг“, окремі жидівські сквітвині дружини й український пласт, то не вбиває клин в основи польської держави. Міністр певен, що колиб посунувся до тих соціял, щоб заванити собі вплив не третейорядний а рішачий, то зараз різні партії та партійки счинили би крик про захланність уряду та про його встравання в справу, які до нього не належать. І міністр не є певен чи українці чи жиди кричали би найголосніше.

Бо часть громадянської думки настроєна на сойм. камертон розумує, що в Польщі має бути воля, тож кожний сусп. група формує духа молоді на протилежнім бігуни, а уряд хай же поірно аж колись ті противні духи кинуться на нього і завалить державу.

Оречення Найв. Трибуналу в справі ради м. Львова.

Найв. Адм. Трибунал після переведення розправи оголосив вирок у справі розв'язання бувиш. ради міста Львова львівським повітським урядом. Трибунал постановив із форм. причин уне-важнити оречення воєводства з дня 1. вересня

1927 р. Вирок трибуналу каже, що льв. воєвода дав свого часу помилкове пояснення, що його рішення а пій справі є окончельне та що м. раді не прийдуть рекурсу від того оречення. Оречення трибуналу не передірішає сварті під мериторичним оглядом. Лише під формальним і пояснює, що від рішення нова. уряду у Львові присутстві м. раді рекурсу до мін-ства н. справ. Тепер розв'язала бувиш. м. рада може рекурсувати проти розв'язання до мін-ства ви. справ, а колиб мін-ство не призвало рекурсу, можливе постанову мін-ства ви. справ заскаржити перед Найв. Адм. Трибуналом. Віл тоді розгляне справу під мериторичним оглядом.

Хто буде наслідником Богомолова?

Посла СРСР. у Варшаві Богомолова відієкали. Він одержить становище радника більш. амбасаді в Лондоні. До Лондону, приїде в найбл. днях. Зачувати, що Карахан підчас побуту в Вілбадені намовляв Чічеріна, щоб вернув у Москву. Чічерін рішучо відмовився. Карахан предкадав теж Чічерінові становище більш. посла у Варшаві. І це предложение Чічерін відкинув. І Карахан відіхав із Вілбадену, не подаючись цього предложения свого уряду.

НОВИНКИ

— Концерт на допомогу емігрантам з Вел. України. Дня 16. грудня ц. р. в салі „Музичного Т-ва ім. Лисенка“ (Шашкевича 5) відбудеться концерт, який улаштує Товариство допомоги емігрантам з В. України у Львові. Участь у концерті беруть пп.: проф. Українського Муз. Інституту Галя Левницька-Крушельницька (фортеп'я), знана наша співачка Ірена Туркевич (спів) і проф. Українського Муз. Інституту Осип Москвичів (скрипка). Акомпанімент обіймуть: п-і Д. Колесіана і проф. Муз. Інституту Кудрик. Чистий дохід з концерту поступить на допомогуву акцію Товариства.

— Вистава опери „Купало“. З радянської преси довідуємося, що перша вистава опери галицького композитора А. Вахнянина відбудеться дня 5. грудня ц. р. в будинку харківської опери. Оперу передаватимуть, як ми вже повідомляли, по радіо. Початок вистави в год. 7. веч. (час середньо-європейський). Хвиля радіа 1304.

— Пожежі. Дня 22. ц. м. у Тернополі при вуз. Федьковича згорів млин власности Тайтельбаума, що принесло шкоду у висоті 7.000 дол. Пожежа була наслідком необережності робітника Яганічера, який працював при свічці і підпалив полотно біля млинового цинара. Млин був заасекурований на 13.000 дол. — У селі Нестанічі у Радехівщині згоріли будинки 8 господарів, між ними будинки Федька Марчука, Михайла Кліма, Івана та Семена Оливчик, Степана Медничука і Михайла Павлуна. Всі будинки були заасекуровані.

— Знов жертва гранатів. Володимир Пасічник із Жижина, пов. Броди, найшов у лісі гранат, що лежав там ще з часів війни. Принісши гранат до дому, необережний парубок почав розбирати його, щоб поглянути як виглядає гранат у середині. Настав вибух і Володимир Пасічник був убитий на місці, а його мати була важко поранена і тепер лежить у лічниці в Бродях.

— Зимові виклади в Т-ві „Зоря“ у Львові. Ремісничі Т-во „Зоря“ оживило свою діяльність і з днем 30. листопада (субота) розпочинає цикль систематичних викладів на теми: „Держава та її розвиток“, „Наука про працю“, — реф. д-р В. Старосольський; „Економічні а суспільні науки“ — д-р К. Коберський; „Наука про кооперацію“ — інж. Ол. Охрим. Крім того будуть також виклади з обсягу історії та географії України. Виклади відбуватимуться кожної суботи в год. 7. веч. та неділі в 12. год. вполудне. Українське громадянство повинно зацікавитись тими викладами та взяти в них якнайчисленішу участь. — Вступ вільний.

— Бурмістр Коломий уступив. Від довшого часу у коломиїській міській магістратурі панували внутрішні роздори, які на останній заїданні міської ради прибрали таку гостру форму, що мало що не пришло до білки між радним Мініялюком і д-ром Саксом. Наслідком цих конфліктів коломиїська міська рада буде розв'язана і будуть оголошені нові вибори бурмістра та міської ради, а ходять також погослоє, що в Коломиї буде назначений державний комісар.

— Ліквідація великої банди пачкарів. У Вильні поліції вдалося еліквідувати велику бан-

ду пачкарів, які перевозили транспортні різних товарів із СРСР та Румунії, змінюючи митні перепони. Поліція перевела рейсів у 46 осіб, між ними є немало багатих купців та промисловців. Виявляло, що ця банда перекуплювала також митні уряди, втягаючи до своєї роботи урядовців тих урядів. Один із таких урядовців Сикевич доповідав, що йому грозить вбивство, втік за кордон, передаючи гроші за життя. Дотепер арештовано 9 осіб, між ними урядовця митного уряду Шебеля, купця Араюка Шелсея, Гірта Крессера. Останнього арештовано в хвилині коли він вже втік із Польщі до СРСР. Свідство вилучено, що ця банда пачкарів мала зв'язки із радянським торговельним відомством в Ризі. Загальні втрати польської держави, спричинені бандою тих пачкарів, вистають до мільйонів золотих.

— **Самовбивство поліціанта.** В канцелярії комісарів поліції в Станіславові, застрівився поліціант Адам Шпак. Він приложив собі дуло кріса під бороду, а описав вистріла, натиснувши пальцем ноги коготика кріса. У залишених листах він визнає, що застрівився через вину брата, який загавбав від матері все майно, так що для нього не залишилося ніякої спадщини.

— **Бувийний посол бандитом.** У південній Америці поміщено Томаша Кальтенекера за участь у бандитським нападів на поїзд. Поміщений бандит був колись послом до німецького парламенту, вибраний у Баварії, після чого виїхав до Америки, де нужда привела його рятункується бандитизмом від голодової смерті.

— **Чума в Греції.** У Греції вибухла епідемія чуми, наслідком чого замкнено всі школи, театри та каварні. До тепер померло кількадесять осіб.

— **Немовля із пташою головою.** У варшавським захисті для дітей, робітниця Стефанія Т. народила дитину, яка має голову птаха. Замість носа, вона має зовсім правильно розвинений пташиний дзьоб, а ціле обличчя заросле волоссям. Дитина жила ледви кілька годин, після чого померла і її поміщено у спирт в Патологічний музей.

— **Катастрофа корабля.** „Н. Фр. Прессе“ повідомляє з Лондону, що англійський корабель „Мадсей“ розбився об острів і що в цій катастрофі загинуло 7 осіб, між ними жінка корабельного старшини. На поміч потопленим пасажиром виїхав рятунковий човен і незважаючи на велику бурю, яка перешкоджала рятунковій акції, урятовано 28 осіб залоги та одного сотника морянки.

— **Трагедія екстравагантної пари новоженців.** Американська пара новоженців заблудла в горах шлюбу у літку, після чого молодий і молодка та гості мали опуститися з літака на землю при допомозі легкого парашути. Молода пара повинна була висоті 800 метрів над землею і по падінні одигнувшись легкого парашути, почала опускатися на землю. Але опускались вони так невміло, що через поспіх та знервовування ужили парашути неправильним способом і обидвоє застрягли мертві на землі, а екстравагантне американське весілля закінчилось похоронами.

— **Едісон покинув свій винахід.** Едісон покинув вироб граммофонів, лишаючи свій винахід іншим промисловцям. В його фабриці у Вест Орлендж, Н. Дж., будуть уже виробляти тільки радіо-апарати.

— **Критика американської школи.** Професор Італійського Інституту в Мессенсусет, Роберт Е. Радмер, пише у пресі, що американські школи вироблювали генерацію безкритичних, недужих людей. Він доказує, що пересічний американець не має ніякого політичного, ані суспільного ідеалу і тому стається жертвою безкритичних політиків, які дають тільки про свою користь і наживу. Американці не мають всебічного світогляду, бо кожний дивиться на світ виключно з погляду свого власного бізнесу, або своєї професії, а поза тим ший світ, а з ним і решта Зєдинених Держав та частину, що не є на лінії його спеціальності, не обходять його нічого. Він вимує за цей невіддільний стан теперішню шкільну систему, яка змушує майже всеціло в руках жінок-учительок. Жінки не спроможні до критичної аналізи, прикладають за найвищу правду все, що колись читали із своїх підручників і втискують ті самі переконання в голови своїх учеників. У них немає великої особистої думки для упертого, свого ідеального принципу, а тільки практичного прикладання по лінії інтересу. Таке виключення перетворює суспільність в автомати, які тільки до якоїсь обмеженої роботи — контом львівського ідеалізму.

— **Другий телефон через океан.** На початку 1932 року має бути проведений з Нью Йорку до Лондону підводний кабель, який зробить можливою телефонічну розмову — поміж Європою і Америкою. Як відомо, вже й тепер мож-

на розмовляти через океан, по радіо, але лише тоді, коли є відповідна погода і нема атмосферичних і так званих статичних перешкод. Окрім того в один час можна чинити одну розмову. Підводний кабель може передавати одночасно більше розмов і то незалежно від погоди і повітря. Телеграфічний кабель попіз море є багато, але для телефонічних мислів створити зовсім новий метал — залізний, нікель і кобальт — який огортає мідний провід і дає можливість чути модуляції голосу. Кабель має йти з Нової Фундландії до Ірландії і відтіля через Ірландське море до Англії до Нової Скотії і вже по землі до Нью Йорку.

— **З літературних новин.** Зніл пера Богдана Лепкого вийшла нова повість „Зірка“. Змальовує вона повне життя гуртка емігрантів у малому містечку на Закарпатті. Безперечно що ця нова повість Богдана Лепкого викличе своєю повною великою зацікавлення серед читаючого громадянства, вже хочби з огляду на саме ім'я автора. Повість вийшла накладом „Червоної Калини“. Довідуємося, що згадане Видавництво випустило в світ і найновішу повість Федора Дудка „На Звиріщах“. Це продовження трилогії „В Загрібні“, якої два перші томи „Чорторій“ і „Квіти і Кров“ появилися весною.

— **Загальні збори „Богословського Наукового Товариства“** у Львові відбудуться дня 11. грудня ц. р. в 4. год. веч. в Духовній Семінарії при вул. Коперника 36 зі наступним порядком: 1) Відкриття зборів і вибір передсідника. 2) Звіт Ради й Контрольної Комісії. 3) Вибір голови Т-ва, генерального секретаря, скарбника, директора бібліотеки, Контрольної Комісії. 4) Означення висоти членської вкладки. 5) Внесення й запити.

3 кіно.

100-ПРОЦЕНТОВА ОПЕРЕТКОВА РЕВІЯ.

Вчора оглядали ми в кіні „Палас“ другий зразок тогочасної кінопродукції: цим разом „повної“. Також американський продукт. Та вже американський на 100 процент. Власний текст, своєрідна музика, обстановка і все те, що йде під смак широкій публіки а Нового Світа. Муриши, джезбенд, невпинний балет і романтичні пісеньки в яких один рефрен може повторятися стільки разів, скільки є способів на сон.

Хто не має вигяду добувати в Нью Йорку, той може мати якнайповнішу ілюзію його надлюдського містечка. Хвилинами маєш враження, що це є поворот до містечка американських туземців в добу відкриття Америки; дикунів по-вбирали лише в винятні костюми. Публіка ще збентежена й не знає, як ставитися до цього су-проти цього гомону. Найкращі „жовіри“, які випливають опереткою, красиві завертаючи очима нагадують часто заржавілий від алкоголю грамфон. Нічого не відіє: кожна мова має своєрідну мелодію. Хто її не відчуває, доводить тільки беззв'язні звуки. Пропадають і дотепи.

Навіть обстановка в кіні, як на місто міл-ярдерів не така вже запоморочуюча. Чудеса морських глибин виглядають краще в несподіваній виставі „Золота Райна“ Вагнера, а русалки, що плавають на шнурках нікого не дотривають. Невиди виходили з цієї феєрії „Нью-Йорк уночі“ казав до свого сусіда: „Може якби ми розуміли по англійськи, то нам би це подобалося“. Та не було мабуть нікого, якому прийшло би в голову, що для ананомості із таким містечком варт учитися англійської мови. Найбільше пориваються були ті, що розуміли. Бо не було й що розуміти. (М. Р.)

Відозви й комунікати.

„Рідна Школа“ до українського громадянства.

Земляки! По довгий перерві доводиться „Рідній Школі“ відлазити до громадянських почувань наших патріотичних земляків. Пишемо коротко, бо мабуть уже з першого речення догадається кожний, в чому справа: „Рідна Школа“ потребує негайного фінансового рятунку, і то не мало.

А не мало тому, бо не зважаючи на постійну скруту в Товаристві, закоронки, бурен і школи „Рідної Школи“ множаться, розростаються, а з ними ростуть і видатки. І так мусить бути, бо Товариство жме, йде все вперед; йому не вільно в сьогоднішніх обставинах з улаги на наші культурно-освітні імперативи стояти на місці.

„Рідна Школа“ — це всенародня установа, це всенародня цінність, якою мусить дорожити і складати свої лепти на неї кожний свідомий український громадянин. А крім того „Рідна Школа“ наліється, що всі наші доброзичливі патріоти розвинути якнайширшу ініціативу в справі здобуття фондів Товариству. Нам не вільно сьогодні поминути ні одного родинного

свята, ні одних товариських сходів, празника, забави, вистави, зборів літців, на яких не уладжено би збірків на освітні й добродійні заклади „Рідної Школи“. В підмоу краю не повинно бути ні одної громади, що не встала би в свій бюджет гідної позиції на „Рідну Школу“ і не допичувала її затвердження. Не повинно бути ні одної кооперативи, яка не уважала би своїм обов'язком присилати постійні місячні датки на „Рідну Школу“. А це одне давало би вже Товариству поважну постійну щомісячну суму.

Не агадуємо вже про тільки разів декларований нашими земляками і проп. від чистих доходів. А кілька є таких, що той обов'язок сповняють?

Пізнено серед купецьких кругів гарну думку, щоб всі наші купці й підприємці виказували щорічною грамотою „Рідної Школи“, а зате „Рідна Школа“ буде своїми впливами обстоювати й переводити клич: Свій до свого! „Рідна Школа“ — це для нас така напарти-тійна установа, як аналогічні шкільні установи у інших народів: Чеська Шкільна Матціль, польське Товариство „Школи Людовей“, німецький „Schulverein“ і т. і. У чужих народів громадяни всієї партії дають на свої шкільні установи щедрі жертви. Нехай-же так буде і в нас.

Минулого шкільного року завдяки нашому делегатові в Америці наші тамешні земляки зложили і адекларували більші датки на „Рідну Школу“, ніж звичайно. Це помогло Т-ву сплатити велику частину дошкульних довгів з попередніх літ. Та ось і це джерело підмоги вже вичерпується. Декларовані підмоги ще не надійшли й не знати, коли надійдуть, а тимчасом Товариство не має ніяких фондів на найконе-чній біжучі потреби.

І так ось тепер докінчуємо у Львові будинок при вул. Супінського ч. 23. на хлопичу шко-лу ім. Т. Шевченка. Будова того будинку тягнеться задля нестачі фондів повних 6 літ! Треба ще тільки 7 тисяч золотих на цілковите викінчення, але й тих нема. Є небезпека, що роботи, ведені над викінченням будинку, стануть. А тут зима надходить і багато вже зробленого може через зиму змарнуватися.

Тож кличемо до розуму й серця наших земляків: Не дайте пропасти „Рідній Школі“!

Головна Управа „Рідної Школи“.

3 музичного життя.

Виступи п-ні Івани з Синенських-Іваницької на Буковині.

Відома зі своїх виступів як артистка й концертова співачка на чеській землі, абсолютна консерваторка в Празі, п-ні Івани з Синенських-Іваницької, перебуваючи довгий час у розлуці свого мужа на Буковині, дала тут кілька концер-тів: у Вишніці, Чернівцях і Вашишцах. Довіда-вшись на її вакивським концерті, що шан. зем-лячка має намір виступати небагато і в Галичині, вважаю своїм громадянським обов'язком попередити про не братів-галичан та скарлат ім, чого вони мають сподіватися від цієї співачки.

Передовсім побачати галичани в п. Іваниць-кій симпатичну особу, з виразом ласкавого, але дутю оповитого обличчя. Голос у неї прекрасний, а обєм його обширний. У вищих позиціях чистий і давній мій сербний дзвіночок, а в середній і низьких невичайно ніжний-загладний. Котиться він мов та хрустально-чиста гірська водичка по-спішно доліг, то знову мов та Дністрова тихо-тихесенько у немудрі простори...

Оперні партії п-ні Іваницької опановує з великою легкістю, що свідчить про добру її школу й совісну вправу. Модулює виривно і гладко, а її кольоратура під оглядом гармонійної коректно-сти ледви чи може бути вразом. Найкраще во-на співає, на мою думку, арії з опер Сметани („Поцілуй“, „Прозана наречена“), які належать до новітніх легких творів.

Що ж до інтерпретації, то мені не доводилось досі почути красної артистки під цим оглядом. П-ні Іваницька зміє видивити вапани на ліву думку й душу постою й композиторів: Ніжаль-ського красота мелодійності, Лисенкова красота у вислові і глибока думка та булава фантазія Лодженевичої музики, все те знайшло в п. Іва-ницькій інтерпретувати високою рівню.

А вже просто неспівнялою є вона у глибокій озвученій того, в чім лежить красота нашої на-сашої мелодії. Цілу скорбну душу нашого на-сашого п-ні Іваницька зложила в три-чотири такти безсмертної нашої народної пісні і при-не-полно захопленого, до глибокої душі тронного слухача, забути всю буденну мізерію життя та піднести у душі високо понад злобу дня і бо-ля на хвилину намерити перед престолом на-шого народного музикального гени.

Іларій Карбуляк.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

„Сільський Господар“, ілюстрований господарський календар на звич. рік 1930. Річник II. Вісник й асисти роботи арт.-малера д-ра І. Іванця. Коштом і заходом Т-ва „Сільський Господар“. Стор. 320+40 стор. оголошень. Разом 360 стор. Зміст: I. Календарна частина; II. Загальний відділ; III. Хліборобство; IV. Лукарство; V. Садівництво і городництво; VI. Покання сіль.-господ. тварин; VII. Птахівництво; VIII. Сіль.-господ. ветеринарія; IX. Паїсництво; X. Шовківництво; XI. Рибальство; XII. Лісництво; XIII. Меліорація і комасація; XIV. Сільсько-господарське будівництво; XV. Сільсько-господарський промисел; XVI. Куток господарині; XVII. Сільський адвокат; XVIII. Хліборобські організації в нас і в чужині; Ті, що залишили нас; Всичина.

Михайло Редницький: „Місто контрастів“. Вразіння з Лондону. 68 ілюстрацій. Обгортка Петра Холодного. Львів 1929. Вид. Т-ва „Промисла“, стр. 132.

Проф. Олександр Мицюк: Февдально-кріпачські пережитки в XX віці. (Вид. Статистичної Комісії Наук. Тов. ім. Шевченка, том IV, випуск 3), стр. 29.

Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlich ärztlichen

chen Sektion. Ukrainische Sevcenko-Gesellschaft der Wissenschaften. Ст. 17.

Księga Pamiątkowa I. gimnazjum państw. im. Mieczysława Romanowskiego w Stanisławowie. Stanisławów, стр. 223.

Микола Залізняк: Як люди до кращого життя доходили. Нариси з загальної історії людської культури з багатьма малюнками. Львів, 1929. Накладом фонду „Учителів, брати мої“, ч. 13. Стор. 302. Формат 16°.

K. W. Kamaniecki — B. Wasilutyrski — J. Panek: Polskie prawo administracyjne w zarysie. Cz. II. Kraków, Księgarnia Powszechna, 1929. Стор. 764. Форм. великої вісімки.

Український Правопис із словничком. Упорядкував М. Возняк. Львів, 1929. Накладом Книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка. Стор. 208. Формат вел. вісімки.

Les problèmes économiques et la paix par Mr. S. Boradaewsky, professeur à l'Ecole Polytechnique Ukrainienne en Tchecoslovaquie et à l'Université ukrainienne de Prague. Prague 1929. Стор. 28. Формат 8°.

ЖУРНАЛИ:

„Пластун“ (Skaut), часопис руських воядів Союзу Пластунів Подкарпатської Русі. Рік VIII. Ч. 2., листопад 1929. Ужгород.

„Український Філіателіст“, місячник, Ч. 11—12. За листопад-грудень 1929. Відень.

„Поступ“, вісник літератури й життя. Річник 9. Число 8—10. За серпень-жовтень 1929 р. Львів. Зміст: Ю. Кміт: Пазеній; М. Бараболяк: Шляхом юнаків; А. Вартовий: „П. Північний; Покути; Сана Крилат; З киригордих мрій; Р. М-ий: Авторитет; Відвічальність; Свобода в життю нації; А. Вартовий: У вирій; д-р К. Чехович: Католицька філософія; І. Аненко: Безпритульні діти на Радянщині; Л. Нигрицький: З видавничого руху; Літературні записки; Бібліографія.

„Соціал-Демократ“, ч. 3. за листопад 1929. Річник I. Видане Подкарпатською Організацією У. С.-Д. Р. П. Видання літографоване.

„Учительське Слово“, орган „Взаємної Помочі Українського Учителства“. Виходять двічі в місяць. Рік XVII. Ч. 13. Львів, 15. листопада 1929. Додаток: „Шлях виховання й навчання“, місячний педагогічно-методичний додаток до „Уч. Ст.“ Рік III. Ч. 11. Львів, листопад 1929.

„Світ Дитини“, місячний журнал для молоді. Ч. 11. за листопад 1929.

„Przegląd Polityczny“, czasopismo poświęcone zagadnieniom polityki zagranicznej. Tom XI. Zeszyt 1—3. Warszawa 1929. Za lipiec-sierpień.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 29-го листопада, год. 7:30 веч. „Графіня“. (Дешевий день — знижені ціни).

Субота, 30-го листопада, год. 4:00 поп. Чудодійний перстень, представлення для дітей і молодіжні шкільної (ціни найнижчі).

Субота, 30-го листопада, год. 7:30 веч. „Артисти“ (дешевий день — знижені ціни).

Неділя, 1. грудня год. 11:45 передпоп. „Істотне заложення в боротьбі за новий устрій“ — відит мін. інк. Ежена Квятковського.

Неділя, 1-го грудня, год. 3:30 попоз. „Ще можна ти казати своїй бабі“.

Неділя, 1-го, год. 7:30 веч. „Сиза призначення“.

Малий Міський Театр:

Пятниця, 29. листопада год. 7:30 веч. „Процес Мері Деген“ (Дешевий день, знижені ціни).

Субота, 30. листопада, год. 7:30 веч. „Процес Мері Деген“ (Дешевий день, знижені ціни).

Неділя, 1. грудня о год. 3:30 попоз. „Созвонні ідії“, ціни попозудневі.

Неділя, 1. грудня о год. 7:30 веч. „Процес Мері Деген“.

Театр реві „Гонг“ — в салі кіна „Космос“:

Пятниця, 29. XI. п. р. „На закрутах збережності“, дві виставки: год. 7:15 і 9:30 вечерок.

Субота, 30. XI. п. р. „На закрутах збережності“, дві виставки: год. 7:15 і 9:30.

Кіна.

Аполло: Плодючість (на осн. повісті Еж. Золя).

Касино: Півня Ельза (на осн. повісті Арт. Шоплера).

Кольосей: Кінь серед козбелі.

Лек: Грішне кохання.

Марусенька: Жінка в багряниці. (Ліде Путті, Дон Альварало).

Оаза: Йоміара (Брігіда Гельм), Пат і Патазон, як детуни.

Палас: Звукова фізія: „Нью Йорк у вогні“ (і додаток: Ніна Тарасова: Ділація — по російськи, Рин. Вонелі: Прохолод до „Павлі“).

Пав: Царевич (п. Петрович).

Пасаж: Станути! тут Елі Польо! Тяжель Гомонта та Пата й американська комедія.

Стизаний: Тайна варієто (Шарина джизбенду).

Фатаморгана: Останній монарх.

Химера: Пригода чесної дівчини.

Утіха: Танцюристка богів.

Програма радіо.

Субота 30. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 19:25 Музика грамофон. пилт. Краків (312,5) 17:45 Аудио.

пів для дітей. Гельсінгфорс (221,5) 18:55 Концерт хору. Лийпці (259) 16:30 Концерт радіооркестри. Братислава (279) 11:30 Концерт вальсів. Талін (296) 19:00 Популярний концерт. Брно (341,7) 20:5 „Граф“ Фелікс Салтуса. Львів (356,3) 22:35 Концерт солістів. Штутгарт (360) 11:30 Веселі анекдоти. Гамбург (372) 19:00 Пісні Брамса, Гріга, Говмана. Франкфурт (390) 19:30 Популярний концерт. Берн (403) 21:20 Веселий вечір. Берлін (418) 20:00 Радіоквартет. Стокгольм (436) 19:30 „Легендін“ Вагнера. Рим (441) 21:02 Військовий концерт. Лянгенберґ (473) 17:30 Концерт молодістів. Прага (477) 21:09 Популярна музика. Мільно (501) 12:30 Легка музика. Брюссель (509) 21:15 Концерт солістів. Відень (516,3) 16:30 Пополудневий концерт. Мюнхен (534) 16:00 Ганс Кольгофер грає на лютні. Будапешт (550) 19:30 Весела програма. Москва (815) 19:30 Концерт в Кіно. Ковно (1935) 19:25 Концерт литовської музики. Ленінград (1000) 14:00 Концерт квартету Алера. Харків (1304) 15:30 Сучасна музика. Париж (175) 21:45 Радіоконцерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подільський Український Театр під дирекцією П. Карабінчика в Тернополі.

Тернопіль:

30. XI. „Делі і ніч“.

1. XII. „Ніч гризу“.

Коза:

2. XII. „Базар“.

3. XII. „Невольник“.

Бережани:

4. XII. „Базар“.

5. XII. „Весілля при літаратурі“.

Поморині:

6. XII. „Віш“.

7. XII. „Делі і ніч“.

8. XII. „Невольник“.

Верховна Пластова Команда почувається до багато обов'язку подякувати Високоповажаному Пану Др. Михайлові Мандлюкові, лікареві в Ширці, за його безкорисну та солідну лікарську опіку в пластових таборах в рр. 1928 і 1929 і бажає йому, в отворення лікарської канцелярії в Ширці, як найкращих успіхів.

У Львові, дня 26. листопада 1929 —

Верховна Пластова Команда.

Велика діточа забава відбувається в неділю, дня 1. XII. 1929 р. о год. 3-тій попоз. заходом „Сесій Помочи Дорастаючої Молоді“ при Тов. „Охорона Дітей“ і Тов. „Бесіда“ в салі „Бесіди“, вулиці Рутенського ч. 24. — Ріжнородні забави. Продажа забавок. Добрий буфет. Сиди огріта. — Вступ за добровільними датами. 965 1—1

Замість повідомлень про вінічання джизни ВП. Ірина з Кришків і д-р Мир. Ніжальковський год. 30 — на інвалідів. — Подяку жертводавцям складає УКТОДІ у Львові. 973 1—1

За дозволом ковідських урядів в дні 1—3 грудня ц. р. вде збрив жертв на українських інвалідів. — Використайте цей короткий ревінець! Чим кого стати, жертуйте в ці дні на українських інвалідів! — У містах Львів і Станіславів публічна збрива до пушок під церквами лише в неділю, дня 1. грудня 1929 р. — УКТОДІ, Львів 974 1—1

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

БЖУТЕРНО ЗОЛОТО — СРІБНО ВІРЮБИ продає за готівку і на лати від десятих літ у північ краю знала фірма Іван Зельтенрайх. Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую брязанти, золото срібло, плачу найнижчі ціни. 618 20

ВІСЛЯКІ годивниківсько-жувілерські роботи виконує найстаранніші Домбровські-Розважельські Львів „Готель Жоржа“ вул. Академічна ч. 2. 619 10

ВІСІЛАЮ почтою гарні, вибрані гриби (найменше 5 кг.) по зол. 22—1 кг. — Слизькові повила на пукрі в 5 кг. фасках за зол. 18— Володські орізи в 5 кг. мішочках за зол. 26— Франко за посилатом Мендель Штукмер Косів к. Коломи. 842 9—10

ШАМОТОВІ ПЕЧІ чеські, найбільший склад Рентшнер, Лейпціг 37. 883 7-12

ШУКАЮ помешкання при українській бездітній родині, висота платні річ обсягта. — Зголошення до 15. грудня під „Фінансієр“ до Адміністрації „Діла“. 960 3—5

АДВОКАТСЬКИЙ кандидат з 24. річ. адвокатською практикою при городській суді шукає в І. XII. п. р. згд. з 15. I. 1930 р. місця у адвоката. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Я. О.“. 963 2—4

КАМЕНИЦЮ двоповерхову, нову, повний комфорт, візьме мешкання, місячний чинш 120— доларів, вклад 3000 доларів, вул. Личаківська — проласть фірма „Контракт“ Львів, Баторого 16. 956 4—4

ІНТЕЛІГЕНТНІ, енергічні, вивчені паві й панове найдуть стабіль заробіток при продажі діючих апаратів. — Зголошення: год. 4—6, Львів, вул. Концева ч. 3/II. 960 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціаліст скринт, венеричних і сесуальних хорів та лікарської косметики ординув від 8—10/в. 14—18. в неділі і свята від 10—11. Гірське сонце, Вакцифюр, Діатермія, Криотермія, Сепараткові почелання. ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п. 826 Телефон 65—67. 20—7

Ширіть наш часопис! Накрыття Frageta, Hennenberga і інших найліпших фабрик по фабричних цінах 577 у мандля, вул. Коперника 14. Напроти Кіна Коперник

Дешево

і солідно

808 1—1

виконує

ФУТРА

магазин і робітня футер

К. ЦВИНАРА

Львів, Руська 18. Крива 10.

Спеціаліст нехоту легенів, серця і нозука

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

438 Пересвітленні Рентгеном. 67—1

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстусова ч. 17. II. п.

Скринювання хитаючихся зубів пльомбування й винищення зубів, без болю. Штучні зуби в кавачку і золоті після найліпшої системи. Пациєнтів в провінції полагоджуються в найкоротшому часі. II. I. Урадовані і студентам значна знижка. Полескі в солатах. Тел. 65—73.

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає складуючі свої видавничества: Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherl's Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавничеств така:

BERLIN SW 68 Zimmerstrasse 35—41.

В перепиці треба зазначувати: Ausland-Abteilung. Місія платності в Польщі: Банк для торгівлі та промислу, Познань (чекове кошти в ПКО ч. 200.100). Почтовеkonto у Берліні: Berlin, N. 3.111. 2—2

Надішлов вістун осени й зими

КАТАР

носа, гортанки й хрипки

тому поручається

PINOMETHYL

зарєстр. в Миністр. Ваустр. Стр. п.

ч. 1198 і в дорз. настантовий Уряд

п. ч. 18-36.

PINOMETHYL вижнється при о-

стрім катарі-носа, гортанки й хри-

пів — усуває наслідки і є середнім-

ком дезінфекції віддиховань доріг.

До набутти в усіх апіках в

835 Польщі і в Данієлі. 4—4

Ціна 1-75. Ціна 1-75.